

Міністерство освіти і науки України
Кіровоградський національний технічний університет
Кафедра міжнародної економіки
Університет міста Лімож, Франція
Кафедра міжнародних фінансів і торгівлі
факультету економіки та права
Головне управління економіки Кіровоградської
обласної державної адміністрації
Кіровоградська обласна рада народних депутатів

**МАТЕРІАЛИ ІХ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**УКРАЇНА НА ШЛЯХУ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТАТЕЙ

Випуск 8

Кіровоград 2009

Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції "Україна на шляху соціально-економічних перетворень в умовах глобалізації". Зб. наук. статей. Випуск 8. Кіровоград, КНТУ, 2009. - 493 с.

УДК 339.9..727.22..332

ББК 65.9.4(Укр)

У-45

В збірнику розміщені статті, які присвячені актуальним питанням економічного та соціального розвитку України та її регіонів в умовах глобалізації. Запропоновано напрями формування розвитку державної політики в інтеграційних, інвестиційних процесах, а також розв'язання соціальних, валютно-фінансових, правових, екологічних проблем з урахуванням зарубіжного досвіду.

Матеріали збірника можуть бути корисні органам виконавчої та законодавчої влади, ученим, фахівцям у галузі економіки, правового регулювання, викладачам, аспірантам, студентам.

The collected articles are devoted to the essential issues of the economic and social development of Ukraine and its regions in the conditions of globalization. The directions of the formation of development of state policy in the integration and investment processes, including the settlement of social, monetary, financial, legal and ecological problems taking into account foreign experience.

The collected articles can be used by the state and legal authorities, scientists and specialists in economy, teachers, post-graduate students and students.

Редакційна колегія:

Миценко І.М. - д. е. н., професор, академік Академії економічних наук України, завідуючий кафедрою міжнародної економіки (відповідальний редактор);

Антонюк В.П. - д.е.н., головний науковий співробітник відділу економічних проблем охорони праці та соціальної політики Інститут економіки промисловості Національної Академії Наук України;

Франсуа Пігаль - завідуючий кафедрою «Міжнародні фінанси і торгівля» факультету економіки і права університету міста Лімож (Франція);

Сухомлин М.О. - к.е.н., член-кореспондент Академії економічних наук України, голова Кіровоградської обласної ради народних депутатів;

Стежко Н.В. - к.е.н., член-кореспондент Академії економічних наук України,

Манжула А.А. - к.ю.н., доцент, начальник кафедри адміністративного права та процесу.

Організатори випуску збірника:

Кафедра «Міжнародна економіка» факультету економіки та менеджменту Кіровоградського національного технічного університету;

Кіровоградський юридичний інститут Харківського національного університету внутрішніх справ;

Головне управління економіки Кіровоградської обласної державної адміністрації;

Кіровоградська обласна рада народних депутатів.

При підтримці:

Обласного управління екології та природних ресурсів в Кіровоградській області;

Відділ сім'ї та молоді Кіровоградського міськвиконкому;

Кіровоградське Територіальне Управління АКІБ «УкрСиббанк»;

Кіровоградське Управління ВАТ «Ощадбанк»;

ТОВ «Поліграф-Сервіс»;

Корпорація «XXI століття».

СПЕЦИФІКА ЕКОНОМІЧНОГО ДИСКУРСУ АНГЛОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ СПІЛЬНОТИ

*В.І. Калініченко,
асистент кафедри
міжнародної економіки*

На часі навчання англійської мови студентів, котрі опановують різні економічні спеціальності, полягає не лише у формуванні в них певних фонетичних, граматичних, лексичних навичок і так званих «технічних» навичок читання і перекладу зі слов-ником, а й у подальшому користуванні спеціалістами мовою для досягнення конкретних професійних цілей. У професійних цілях, у даному випадку, ми вбачаємо не тільки ведення ділового листування і документації, а й вільне спілкування в сфері професійної діяльності, тобто вміння чітко формулювати англійською мовою свої думки, аргументувати свою точку зору, переконувати потенційних опонентів і т. ін. Саме ці мовні навички належать до такої галузі соціальної взаємодії, як економічний дискурс.

Перехід до ринкових відносин ініціював процеси формування професійного мовлення економістів, яке відповідає реаліям суспільного життя. Цьому сприяв ряд причин [2, 92]:

1. Професійний словник формується за принципом відповідності: до реєстру базисних додаються відсутні ринкові поняття.
2. Видаляються із запасів пам'яті та переходять в активну лексику поняття культурного ряду, пов'язані зі спільною уявою про ринкову економіку; джерелами інформації виступають історія, література, кіно, долучаються знання з історії економіки.
3. Велику роль у формуванні словника відіграють масовані переклади англomовної економічної літератури, що визначило особливості запозичення.
4. На професійне мовлення економістів впливають зміни термінології в окремих науках.
5. Часто науковатермінологія використовується в побутовій лексиці.
6. У низці галузей економічних досліджень створюється нова термінологія за наявності тієї, котра вже існувала, але невідомої дослідникам старої.
7. Знижуються мовленнєві стандарти, у першу чергу, за рахунок залучення корпоративного сленгу тіньовиків, а також побутового сленгу.

З огляду на це, розглянемо у нашій статті особливості економічного дискурсу (надалі – ЕД) загалом і англomовного ЕД зокрема, та лінгвокультурну специфіку одного з ключових його концептів – “market”, а також метафоричні аспекти основних концептів англomовного ЕД, що наразі є доволі актуальним при

дослідженні способів оптимізації полікультурної компетенції студентів економічних спеціальностей.

Термін «дискурс» у наш час тлумачать по-різному, проте узагальнено його інтерпретують як сформований і зафіксований у мові спосіб упорядкування дійсності й бачення світу [8, 1]. Дискурс актуалізується в різноманітних вербальних (і не лише) практиках, не тільки віддзеркалюючи світ, але й певним чином проектуючи його.

Можливо виділити низку типів дискурсу, кожен з яких пов'язаний з мовленнєво-мислительною діяльністю мовців у певній предметній сфері. Зміст, учасники, протікання дискурсу створюють когнітивний, комунікативно-прагматичний і типологічно обумовлений простір, що маркує спільність текстових структур і їх формальних елементів в межах дискурсу одного типу. Актуальним є наразі розуміння конкретного типу дискурсу, що інтерпретується як «сукупність змістовно пов'язаних текстів, типових для певної сфери комунікації».

Отже, стисло схарактеризуємо специфіку економічного дискурсу. До особливостей ЕД відносять складність і неоднорідність його структури – основні комунікативно-мовленнєві сфери представлені науковою і професійною економічною діяльністю, на периферії розглядається непрофесійна економічна діяльність; різноманітні учасників комунікації – вчені, спеціалісти, неспеціалісти; низку ситуацій спілкування. Інтегральною типологічною ознакою ЕД виступає спільність концептів і термінології, яка їх вербалізує [10, 21].

ЕД визначають як сферу специфічного спілкування, змістовні аспекти якої актуалізуються в таких базових концептах, як «товар», «гроші» (в американському варіанті англійської мови існує біля 140 слів на позначення «гроші», «прибуток», «інвестування», «ринок», «економіка», «економічна діяльність» та ін.) [5, 14]. ЕД, включаючи в себе і діловий, у більш масштабному характері репрезентує взаємодію учасників в процесі дискурсивної практики, що дозволяє охоплювати як групи людей, так і окремих індивідів, притому така взаємодія часто буває менш жорстко структурованою [5, 16].

Сучасне суспільство провадить економічну діяльність за схемою «товар – гроші – товар». Тематика ЕД висвітлює проблеми якості товарів і послуг, капіталообігу, регулювання грошових потоків, ефективності виробництва тощо. Зазвичай мета спілкування в даному типі дискурсу полягає в оптимізації відносин у системі «товар – гроші – товар».

Аргументативність ЕД визначається специфікою дискурсивної практики, прагматичної орієнтованості на прогнозування, наприклад, вирогідного розвитку економічної ситуації, на вибір певної стратегії – розширення виробництва або інвестування коштів і т. ін. [3, 45].

Вибір у типі дискурсу, що розглядається, інтерпретують як складну розумову операцію, необхідною умовою якої є наявність альтернативи. Надзвичайно важливу роль в економіці відіграють аналіз можливих альтернатив, а також визначення надання переваги, що перебувають у тісному зв'язку з іншими поняттями – «корисність», «вигодоносність», «ризик» та ін. [5, 26].

Як правило, перевага в економічній дискурсивній практиці надається ключовому концепту «товар», об'єкти якого перебувають у взаємодії як фізичних, так і юридичних осіб. Тобто економічна дискурсивна практика реалізується на всіх рівнях персональних і суспільних відносин і залучає всі існуючі прошарки суспільства. У подібній практиці вибір і надання переваги, звісно, повинні бути обґрунтованими або принаймні переконливо поданими. Саме тому аргументація їй є такою необхідною в ЕД.

У загальній характеристиці англomовного ЕД візьмемо до уваги такі параметри, як хронотоп, цілі, комунікативні стратегії і прецедентні тексти.

Хронотоп ЕД – це обстановка, типова для економічного діалогу, який може бути усним і письмовим. Перший – це парламентська трибуна, зал засідань, лекційна аудиторія тощо. Письмовий хронотоп фіксується у науковому, науково-популярному, навчальному та довідковому економічних текстах, тобто це різні газетні статті на економічну тематику (як на папері, так і в мережі Інтернет), публікації, монографії і т. ін. [4, 291].

Мета ЕД – це здобуття нового знання про економічні явища та події, суспільні економічні закони (напр. закон попиту та пропозиції), їхні властивості та ознаки, яке представлене у вербальній формі та зумовлене комунікативними канонами ЕД – логічністю викладу, обґрунтованістю фактів і законів тощо. Головною метою ЕД в ідеалі є об'єктивне висвітлення подій економічного життя планети. Хоча метою може стати пропаганда тієї чи іншої торгової марки, товару тощо, дискредитація банку чи банківської системи взагалі, суто політична мета (завищення показників ВВП для підтримки правлячих політиків народом тощо), власне економічна – залучення інвестицій та ін. [10, 61].

Слід також дещо зауважити і про матеріали та прецедентні тексти англomовного ЕД. Його тематика охоплює широке коло проблем, серед яких варто виділити ті, що пов'язані з економічним розвитком країни, проблемами забезпечення країни необхідними для неї ресурсами тощо. Так, наприклад, останні події у світі – війна в Іраку, захватницька політика Росії щодо забезпечення країн СНГ та ЄС нафтою та газом зумовили появу цілої низки статей присвячених проблемам енергозабезпечення країн, навіть енергетично незалежних від Росії та Іраку.

Одним із системотворчих принципів англomовного ЕД є його інтертекстуальність – опора на прецедентні тексти та їхні концепти. Наприклад, у текстах економічних статей інтертекстуальні зв'язки представлені у вигляді цитат та посилань на авторитетні джерела (голова Нацбанку, експерти тощо). Прецедентні тексти для ЕД – це твори класиків економічної науки – такі як «Капітал» К. Маркса та ін., відомі монографії і статті, широко вживані цитати тощо.

ЕД передбачає максимальну об'єктивність у своєму застосуванні, а отже всі можливі комунікативні стратегії його реалізації, за деяким виключенням, повторюють комунікативні стратегії наукового дискурсу. Розглянемо основні стратегії, які виділяє В.І.Карасик у науковому дискурсі та співвіднесемо їх з можливими стратегіями ЕД загалом та англomовного ЕД у тому числі.

Стратегії дискурсів, які розглядаються, визначаються їхніми завданнями: 1) визначити проблемну ситуацію та виділити предмет дослідження; 2) проаналізувати історію питання; 3) обґрунтувати вибір методів та матеріалу дослідження; 4) побудувати теоретичну модель предмета дослідження; 5) викласти результати спостережень та експериментів; 6) прокоментувати та обговорити результати дослідження; 7) дати експертну оцінку проведеному дослідженню; 8) викласти отримані результати у формі, прийнятній для фахівців і неспеціалістів [279].

Специфіку будь-якого за типом дискурсивного простору доцільно описувати шляхом виокремлення та аналізу його ключових концептів. Як вказує В.І. Карасиком, концепт є умовною ментальною одиницею, значущою інформацією, що зберігається в індивідуальній або колективній пам'яті та має певну етнокультурну цінність [4, 114]. Концепт «*market*», який виступає одним з ключових концептів англomовного ЕД, водночас займає і провідну позицію в концептополі «*economy*». Варто зазначити, що слово *economy* має наступне тлумачення, надане в словнику Oxford English Dictionary: «взаємовідносини між виробництвом, торгівлею та забезпеченням грошей в окремо взятій державі чи регіоні» (*переклад наш – Авт.*). Таким чином, «*economy*» передбачає наявність виробництва /продукту, торгівлі /ринку та грошей як посередника між суб'єктами ринку і товаром. Отже, ключовими концептами англomовного ЕД є *товар, ринок та гроші*.

Не підлягає сумнівам той факт, що поняття «*market*» є ключовими розумінні поняття «*economy*», оскільки всі товарно-грошові відносини відбуваються саме на ринку. Отже, мікрополе «*market*» є ядром концептуального поля «*economy*».

Концепт «*market*» представлений у текстах такими лексичними одиницями, як *rate* (відсоткова ставка), *per cent* (відсоток), *inflation* (інфляція), *bank* (банк), *consumer* (покупець), *trade* (торгівля), *index* (індекс), *industry* (промисловість), *stock exchange/stock market* (фондова біржа) тощо [10, 63].

Поняттєвий компонент концепту «*market*» узагальнено розглянемо за допомогою Longman Dictionary of Contemporary English, який подає таке визначення *market* як «територія, де люди купують/продають товари» або «безпосередньо люди, котрі здійснюють ці операції» [11]. У свою чергу, дефініційно-компонентний аналіз словникової презентації «*market*» доводить, що цей концепт співвідноситься з мікроконцептами *trade, demand, supply, consumer, seller, buyer* та ін., спільним поняттєвим змістом яких є вступ у товарно-грошові відносини з *consumer / buyer*.

Інтерпретаційний аналіз матеріалів, що об'єктивують ключовий концепт англomовного ЕД «*market*», можливо звести до наступних логос [10, 78]: 1) Ринок – це об'єкт впливу суспільної нестабільності (страйки, війни тощо); 2) Ринок – це емоційний чинник стабільності; 3) Ринок – це об'єкти та суб'єкти ринку; 4) Ринок – це об'єкт, який піддається емоційному впливу із зовні; 5) Ринок – це двигун економіки; 6) Ринок – це одна з основних складових економіки держави; 7) Ринок – це споглядач державної та світової політики; 8) Ринок – це місце зовнішньодержавної торгівлі; 9) Ринок – це місце конкурентної боротьби.

10) Ринок – це регулятор цін; 11) Ринок – це місце, яке манить / заманює; 12) Ринок – це актор; 13) Ринок – це об'єкт маніпулювання; 14) Ринок – це об'єкт метафоризації; 15) Ринок – це об'єкт полювання / тиску; 16) Ринок – це приваблива ціль; 17) Ринок – це незалежна самодостатня система; 18) Ринок – це система, якій «властиві» емоції; 19) Ринок – це об'єкт, залежний від споживачів; 20) Ринок – це замовник товарів; 21) Ринок – це нападник; 22) Ринок – це об'єкт, який має як позитивну сторону, так і негативну; 23) Ринок – це об'єкт завоювання; 24) Ринок – це залишок здобичі; 25) Ринок – це частина «пирога», який належить різним суб'єктам; 26) Ринок – це нестабільна система; 27) Ринок – це торгівельний океан; 28) Ринок – це жертва; 29) Ринок – це об'єкт, який має вектор / напрям руху; 30) Ринок – це об'єкт, який потребує спасіння та ін.

Визначення асоціативних полів ключових концептів англomовного ЕД сприяло репрезентації метафоричного значення на пропозиціональному рівні, віднайденню таких концептуальних метафор, як «Бізнес – війна», «Ринок – поле бою», «Бізнес – спорт, гра»; «Підприємець – гравець» та їхніх мовних реалізацій (*hostile takeover, beachhead, carpet-bombing; team player, heavyweight, desk jockey, pure play*) [6, 13].

У метафоричному полі ключових концептів англomовного ЕД варто виділити слова та словосполучення фразеологічного типу, які пов'язані з тенденцією до евфемізації мови, у т.ч. з метою досягнення «політичної коректності». Наприклад, бізнесові хабарі іменуються *facilitation payments*, бухгалтерські маніпуляції – *creative accounting*, шпигунство за конкурентами – *competitor analysis*. А також меліоративні субституції понять «скорочення виробництва» та «звільнення робітників і службовців»: *termination, cost containment, cost management, internal efficiencies, involuntary separation from payroll; to surplus, to sacrifice, to restructure, to re-engineer, to outsource, to trim costs, to pare down* [1, 6].

Значне місце в метафоричному полі англomовного ЕД посідають фразеологічні неологізми номінативного типу, особливо бінарні сталі словосполучення (*bulge bracket, quality circle, bracket creep*). Переосмислення вільних словосполучень як основний спосіб формування фразеології відбувається не лише у процесі перенесення останніх із загальноживаної мови в мову економіки (*catch a cold, tie the knot*), а також при їх перенесенні в економічну терміносистему з іншої мови (*zero drag, black hole*).

Фразеологія, яка виникла в межах економічної сфери, поширюється в загальноживаній мові, зазнаючи певних значенневих модифікацій (*best-before date* «вік, після якого не приймають на роботу»), внаслідок чого виникають нові фразеологічні одиниці (*to pass one's sell-by date* – «бути не в кращій порі») [9, 100].

Значна кількість фразеологічних одиниць у метафоричному полі ключових концептів англomовного ЕД пов'язана з поняттям «корпоративна перебудова» (*corporate make-over*), що позначає, зокрема, процеси злиття та об'єднання корпорацій, особливо шляхом поглинання однією компанією іншої (*mergemanía, dealmanía*). Ці процеси викликали формування лексичних і фразеологічних інновацій для позначення: 1)

типів захоплення або об'єднання корпорацій (*creeping takeover, friendly takeover, hostile takeover*); 2) організації чи їхніх представників, які беруть участь у захопленні чи обороні ділового підприємства (*black knight, white knight, grey knight, friends, raider, suitor*); 3) діяльності корпорації-загарбника або компанії – об'єкта захоплення (*bear hug, dawn raid, poison pill, crown jewels, show-stopper*) [10, 79].

Отже, дійсно, в умовах поглиблення міжнародної співпраці та поширення процесів світової глобалізації зростає необхідність дослідження англomовного економічного дискурсу та специфіки репрезентації його ключових концептів.

Аналіз вибраного теоретичного та емпіричного матеріалу дозволив нам надати загальну характеристику як ЕД у цілому, так і англomовного ЕД зокрема, описати деякі аспекти вербалізації одного з ключових його концептів – «*market*» і визначити низку метафоричних особливостей основних концептів дискурсу, що нами розглядається. Варто зауважити, що в свідомості носіїв англomовних лінгвокультур ставлення суспільства до концептів ЕД відображається передусім у цінностях, які актуалізуються в ідеалах, орієнтирах, стереотипних думках і судженнях, об'єктивованих у пропозиціях висловлень представників англomовної лінгвоспільноти. Саме цінності формують аксіологічну складову культурного концепту, що є найважливішою в його структурі.

Інтерпретативний аналіз пропозицій висловлень дозволяє стверджувати, що аксіологічна (ціннісна) складова макроконцепту «*economy*» і ключових концептів «*market*», «*money*» та «*profit*» відбиває різне ставлення британців та американців до економіки загалом і зазначених концептів зокрема. В цілому це ставлення є позитивним, наприклад, «гроші – це двигун економіки, інвестиція; ринок – регулятор цін, місце конкурентної боротьби; товар / продукт – це об'єкт забезпечення ринку, об'єкт споживання» тощо. Але спостерігається і негативне ставлення, наприклад, «гроші – це економічна загроза, борг; ринок – це здобич, розшматований пиріг; бізнес – це війна; ринок – похороби; товар / продукт – це об'єкт надприбутку» та ін. У просторі англomовного ЕД на часі мають місце тенденції до евфемізації та неологізації економічно маркованої лексики.

Перспективою подальших досліджень в межах цієї теми може бути зіставна характеристика англomовного та українського економічного дискурсів через виокремлення та аналіз їхніх ключових концептів.

Література

1. Белозьоров М.В. Англійські лексичні та фразеологічні новотвори у сфері економіки: структурний, семантичний і соціофункціональний аспекти: автореф. дис... канд. філол. наук Белозьоров М.В.; Київський нац. ун-т. – К.: 2003. – 19 с.
2. Золотухина Г.И. Введение в исследование метафорического профессионального языка экономистов // Лингвистический ежегодник Сибири. – Красноярск, 2003. – Вып. 4/5. – С. 89-93.
3. Карасик В.И. Этнокультурные типы институционального дискурса // Этнокультурная специфика речевой деятельности: Сборник обзоров. – М.: ИНИОН РАН, 2000. – С. 37-64.

4. Карасик В.И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс. – М.: Гнозис, 2004. – 390 с.
5. Кланцакова А.Ю. Стратегическое использование метафоры в аргументативном экономическом дискурсе (на материале английского языка). – Online: http://www.buk.irk.ru/library/sbornik_06/klanshikova.doc.
6. Колотнина Е.В. Метафорическое моделирование действительности в русском и английском экономическом дискурсе: автореф. дис. канд. филол. наук / Колотнина Е.В.; Урал. гос. пед. ун-т. – Екатеринбург: 2001. – 19 с.
7. Лещенко Л.В. О роли концептуальной метафоры с референтом рынок в экономическом дискурсе // Вісник ХНУ. – 2006. – № 741. – С. 46-49.
8. Ли Же. Дискурс, в котором мы живем (к проблеме определения «дискурса»). – Online: <http://workinggroup.org.ua/publdzo.shtml>
9. Олійник Н.А. Словотворчий потенціал англословного економічного дискурсу // Вісник ХНУ. – 2005. – № 649. – С. 98-101.
10. Поперешняк Д.І. Лінгвокультурні особливості ключових концептів англословного економічного дискурсу: Магістр. роб. – Криворог, 2007. – 105 с.
11. Longman Dictionary of Contemporary English. – London: Addison Wesley Longman Limited/Pearson Education, 2005. – 1950 p.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
<i>І.М. МИЦЕНКО</i> ЦИВІЛІЗАЦІЙНІ ВИМІРИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	4
<i>М.О. СУХОМЛИН</i> ОЦІНКА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	16
<i>В.П. АНТОНЮК</i> УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОМИСЛОВОСТІ	24
<i>ФРАНСУА ПІГАЛЬ</i> FRANCE: LES EFFETS RÉELS DE LA CRISE AU DÉBUT 2009	27
<i>С.В. ЛОБАНОВА</i> ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ КІРОВОГРАДЩИНИ	34
<i>ЖАН-КЛОД РАДІГУА</i> IMPACT DE LA CRISE MONDIALE SUR LE MARCHÉ IMMOBILIER FRANÇAIS	41
<i>М.Г. ВЛАСЕНКО</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	44
<i>Н.В. СТЕЖКО</i> ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ПОШИРЕННЯ КРИЗОВИХ ПРОЦЕСІВ В МІЖНАРОДНІЙ ЕКОНОМІЦІ	50
<i>ДЖОНАТАН БРУЯР</i> LE TRANSPORT DES ETUDIANTS DE REIMS METROPOL	60
<i>Л.М. САЛОЇД</i> ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ ПОСЛУГ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ	66
<i>С.П. НАЗАРЕНКО, Н.Ю. СИДОРЕНКО</i> ОСНОВНІ ПРИЧИНИ РОЗВИТКУ НАРКОМАНІЇ СЕРЕД МОЛОДІ В УКРАЇНІ	71
<i>І.В. ЖЕЛІБА</i> РОЛЬ БАНКІВ В СТИМУЛЮВАННІ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ І МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	74
<i>І.Е. БЕРЕСТОВА</i> ПОРУШЕННЯ СЦЕНІЧНОГО ОБРАЗУ – ЦИВІЛЬНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ ТВОРУ ЧИ ВИКОНАННЯ?	82
<i>Л.В. ДОРОХІНА</i> КРИЗА 2009: ЗАГРОЗИ РЕАЛЬНІ І УЯВНІ	85
<i>І.Г. ОКСЬОМ</i> АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВА ДІЯЛЬНІСТЬ СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ	89
<i>А.С. КОЗИЦЬКИЙ</i> УНІВЕРСАЛІЗАЦІЯ БАНКУ - ДОВГОСТРОКОВА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ	92
<i>О.В. ПАНЬКОВА</i> АДАПТАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ТА СОЦІАЛЬНЕ САМОПОЧУТТЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ КРИЗИ	96
<i>Л.С. КРАСНОВА</i> МОДЕЛЮВАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ МОДЕЛІ ВЧИТЕЛЯ «ШКОЛИ МАЙБУТНЬОГО»	99

С.М. ГРІНЕВСЬКА ПРОБЛЕМИ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ КАДРІВ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ	105
М.М. МОНАШОК РОЛЬ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АПК	110
Г.Д. НЕДОЛУЖКО ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА У ПОЛІГРАФІЧНІЙ СФЕРІ	115
Ю.В. МАЛАХОВСЬКИЙ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОКРЕМИХ ЕЛЕМЕНТІВ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ МАТЕРІАЛЬНОГО ЗАОХОЧЕННЯ НА МАШИНОБУДІВНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	120
М.Л. ОНУЛ РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНО-РОЗВАЖАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В РЕГІОНІ	131
Л.М. РОМАНЮК СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	139
А.В. ЗАЛЕВСЬКИЙ, Ю.В. СІКІРДА ПЕРЕДУМОВИ СТВОРЕННЯ СИСТЕМИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КОНТРОЛІНГУ НА СПІЛЬНИХ АВІАПІДПРИЄМСТВАХ ІЗ ЗАЛУЧЕННЯМ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ	146
О.М. ОКОПНИК ФУНКЦІОНАЛЬНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ СКЛАДОВІ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ: ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД	149
В.І. МИЦЕНКО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ ВІДНОСИН У БІЗНЕСІ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	152
Л.В. СОРОКА КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ТВОРІВ, ЩО ПРОПАГУЮТЬ КУЛЬТ НАСИЛЬСТВА І ЖОРСТОКОСТІ, ЯК ПРЕДМЕТ ЗЛОЧИНУ ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 300 КК УКРАЇНИ	158
А.А. МАНЖУЛА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКОЮ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ	162
О.В. КАМ'ЯНЕЦЬКА ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ КОРПОРАТИВНОЇ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУР	164
В.В. СИБІРЦЕВ, А.Є. СОЛОВИХ РОЛЬ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВИТИ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА	166
І.М. КИРПАЧ ШЛЯХИ РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЗАРУБІЖЖЯ	172
Н.О. ПАСІЧНИК ЕКОНОМІЧНА КУЛЬТУРА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ВЧИТЕЛЯ	183
О.Ф. КОБЗАР, В.О. ГРЕЙНІС КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИ ПОТЕРПІЛОГО ВІД РОЗБІЙНИХ НАПАДІВ	190
І.П. ЗЕЛЕНКО ПРЕЗУМПЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	193

Л.В. СОРОКА, С.О. СУРОВ ПРИНЦИПИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА	197
Д. СЕМЕНОВА L'ACTIVITEE DE L'ENTREPRISE EPI DOMTEL SUR LE MARCHE RUSSE DE LA TELECOMMUNICATION	200
О.А. КРОЛЕВЕЦЬ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ	204
Ю.С. ДОРОФЄЄВА ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ НАУКОВИХ КАДРІВ В УКРАЇНІ	206
О.М. КОЗЕЛ СТРАТЕГІЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ	208
Я.В. ПЕТРУНІЧ КУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА	217
С.І. ДЕЙКУН ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ: БЕЗПЕКА ТА ЗАХИЩЕНІСТЬ	222
О.І. КРАСНОВА СТАНДАРТИЗАЦІЯ ОСВІТИ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ	226
К.В. ВАСИЛЬКОВСЬКА АНАЛІЗ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗЕРНОВИХ В УКРАЇНІ	232
О.О. ГРИЦЕНКО ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ У СВІТЛІ ПЕРЕХОДУ ДО БОЛОНСЬКОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ В УКРАЇНІ	235
Т.В. РУСАНОВСЬКА DER EINFLUSS DER GLOBALISIERUNG AUF DIE SPRACHE: AMERIKANISIERUNG IM DEUTSCHEN UND UKRAINISCHEN	239
Л.М. СИДОРОВА КОМУНІКАТИВНИЙ ПІДХІД У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ У ШКОЛІ	243
В.І. КАЛІНІЧЕНКО СПЕЦИФІКА ЕКОНОМІЧНОГО ДИСКУРСУ АНГЛОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ СПІЛЬНОТИ	247
Н.В. ПИЛИПЧУК EXPANDING EDUCATIONAL POSSIBILITIES IN THE NETWORK OF GLOBALIZATION	254
Г.Р. НАТРОШВИЛІ РОЛЬ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	259
Н.О. БАБІНА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ТА РИЗИКІВ	262
А.Б. БАБИЧ ВПЛИВ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИМИ ЗМІНАМИ НА ДОСЯГНЕННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ЦІЛЕЙ ПІДПРИЄМСТВА	265
Н. МАТЯШ DER EINFLUG DER FINANZIELLEN WELTKRISE AUF STABIL DER NATIONALEN WAHRUNG	268
О. СКЛЯРЕНКО ВПЛИВ МІЖНАРОДНОЇ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ	273

В. ЛОМАКІНА ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ ПІДПРИЄМСТВ РОЗВИНУТИХ КРАЇН СВІТУ І УКРАЇНИ	362
Ю. БЕРЕЗНІЧЕНКО ОКРЕМІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВОЇ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ	366
Д. АМПІЛОГОВ ЩОДО СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМКІВ ВИХОДУ УКРАЇНИ ІЗ СВІТОВОЇ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ	369
Є.А. ШАРАЯ ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ТА ІННОВАЦІЙНОГО СЕКТОРІВ В УМОВАХ КРИЗИ (РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ)	372
Є. КРАВЧЕНКО LES INVESTISSEMENTS DIRECTS ÉTRANGERS EN UKRAINE	376
Л. КЕВХАЯН РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ В СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО	379
Ю. СКАЛЕЦЬКА ІННОВАЦІЙНІ ФАКТОРИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	386
Є.А. ШАРАЯ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІКУ РЕГІОНІВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	390
А.И. МАЛХАЗОВ РОЛЬ ГОСУДАРСТВА В УПРАВЛЕННІ РЕГІОНАЛЬНИМИ БРЕНДАМИ	396
О. КУЗНЄЦОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ ЧЕРЕЗ УПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	402
І. КРАСІЛЬНИКОВ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ РОЛЬ У РОБОТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ	406
Ю. СУБОЧЕВА ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРАВ ГРОМАДЯН	410
О.М. ОКОПНИК, Г.О. ОЦЯЦЯ СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ РЕЖИМІВ	413
О.Л. МАМЗЕНКО ОСНОВНІ НАПРЯМИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	416
Н.М. НЕСТЕРЕНКО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЕКОЛОГІЧНОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ	419
Л.А. КНЯЗЬКА МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ	422
П. ЛИТВИН ВЗАЄМОДІЯ МІЖ ПІДСИСТЕМАМИ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ НА МІСЦЯХ	425
Г.Ю. ШАРКОВА КОНСАЛТИНГОВІ ПОСЛУГИ ЯК ОБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА	427